

# Fortepian - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                  |
|---------------------|--------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Fortepian                                        |
| Kod przedmiotu      | 03.2-WA-EASMD-FOR-Ć-S14_pNadGenDTMRA             |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Artystyczny</a>              |
| Kierunek            | Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej |
| Profil              | ogólnoakademicki                                 |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra sztuki          |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2016/2017                         |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                                                                                                                                         |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                                                                                                                                                                                         |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                                                                                                               |
| Język nauczania                 | polski                                                                                                                                                                                    |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>• dr hab. Ryszard Zimnicki</li><li>• prof. dr hab. Dorota Frąckowiak Kapala</li><li>• dr hab. Karol Schmidt</li><li>• mgr Danuta Ługowska</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 15                                      | 1                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

- rozwijanie umiejętności instrumentalnych, wrażliwości artystycznej i wiedzy metodycznej potrzebnych do samodzielnego opanowywania zróżnicowanego stylistycznie repertuaru fortepianowego i kameralistyki fortepianowej (realizacja partii fortepianu towarzyszącego)
- poznanie możliwie szerokiego repertuaru -adekwatnego do możliwości wykonawczych i specyfiki percepcji różnych słuchaczy- przydatnego w przyszłej pracy zawodowej animatora, popularyzatora muzyki - w szkolnictwie i placówkach kultury
- rozwijanie umiejętności czytania a vista

## Wymagania wstępne

Zaliczenie semestru 1

## Zakres tematyczny

- doskonalenie posiadanego warsztatu pianistycznego w celu pokonywania bardziej skomplikowanych problemów wykonawczych w utworach fortepianowych
- utwory „z pogranicza epok”
- współczesna muzyka fortepianowa – problemy wykonawcze związane z nowatorstwem środków kompozytorskich o zabarwieniu programowym - umiejętność wydobycia efektów brzmieniowych
- różnicowanie brzmienia linii polifonicznych w fakturach dwu- i trzygłosowych
- samodzielne opracowanie utworu fortepianowego wybranego przez studenta
- doskonalenie umiejętności trafnej oceny własnej gry
- kształtowanie smaku artystycznego
- gra a vista z uwzględnieniem wiernego odczytu maksymalnej ilości elementów ukrytych w zapisie
- poszerzenie znajomości repertuaru fortepianowego związanego z kierunkiem studiów / słuchanie i analiza nagrań, penetracja zasobów bibliotecznych ,Internet/
- specyfika gry na różnych typach fortepianu i pianin
- gra publiczna - rozwijanie umiejętności doboru repertuaru /możliwości wykonawcze, percepcja słuchaczy/ rozwijanie kompetencji w ocenie warunków akustycznych sali, właściwości instrumentu i możliwość dokonania koniecznych zmian w przygotowanej koncepcji artystycznej,
- kameralistyka – doskonalenie cech wykonawczych akompaniatora
- REALIZACJA TREŚCI PROGRAMOWYCH UZALEŻNIONA JEST OD INDYWIDUALNYCH PREDYSPOZYCJI MUZYCZNYCH I UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH STUDENTÓW!

## Metody kształcenia

- wyznaczanie zakresu materiału do samodzielnego przygotowania a następnie sprawdzenie i omówienie na zajęciach
- pokaz prawidłowej realizacji problemów wykonawczych na przykładzie konkretnego utworu zestawiony z zademonstrowaniem niepoprawnych realizacji techniczno-muzycznych
- wspólna gra na zajęciach z jednoczesnym proponowaniem konkretnych sposobów ćwiczenia i tworzeniem wprawek przydatnych do pokonania doraźnych problemów technicznych
- tworzenie grupy seminaryjnej studentów prezentujących wobec swoich kolegów opracowane utwory,omawiających sposoby ćwiczenia i pracy nad nimi a także poddających je pod ocenę słuchaczy
- analiza konkretnych wykonań opracowywanego dzieła /nagrania bądź wykonania koncertowe cenionych artystów

- aktywizacja studenta do gry publicznej – omówienie na zajęciach /analiza, ocena gry i form zachowań, wyciąganie wniosków pomocnych do uzyskania postępu/

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                    | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                                                                            | Forma zajęć |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| zna sposoby docierania do niezbędnych informacji dotyczących muzyki fortepianowej [ książki, nagrania, materiały nutowe, Internet ]                                                                                                                            | • <a href="#">K_W07</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| posiada zdolność krytycznej samooceny w w odniesieniu do swojej postawy artystycznej oraz potrafi podchodzić analitycznie do problemów wykonawstwa fortepianowego                                                                                              | • <a href="#">K_K06</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| posiada wiedzę dotyczącą elementów dzieła muzycznego i umie ją zastosować w celu wyrażania swoich koncepcji artystycznych w grze na fortepianie [z uwzględnieniem własnych możliwości wykonawczych]                                                            | • <a href="#">K_W05</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| posiada podstawową wiedzę o stylach muzycznych i związanych z nimi tradycjach wykonawczych w utworach fortepianowych objętych programem nauczania                                                                                                              | • <a href="#">K_W09</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| kontynuując i rozwijając umiejętności nabyte na studiach pierwszego stopnia, poprzez indywidualną pracę utrzymuje i poszerza zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych z uwzględnieniem swoich możliwości wykonawczych | • <a href="#">K_U11</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| w sposób odpowiedzialny podchodzi do występów publicznych                                                                                                                                                                                                      | • <a href="#">K_U18</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| posiada znajomość podstawowej literatury fortepianowej związanej ze specyfiką studiów                                                                                                                                                                          | • <a href="#">K_W01</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| samodzielnie interpretuje i wykonuje utwory fortepianowe w oparciu o twórcze motywacje i inspiracje z uwzględnieniem własnych możliwości wykonawczych                                                                                                          | • <a href="#">K_U02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| posiada zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy                                                                                                                   | • <a href="#">K_W11</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul> | • Ćwiczenia |

| Opis efektu                                                                                                                                                                                    | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Forma zajęć |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| posiada wiedzę dotyczącą specyfiki doboru repertuaru fortepianowego z uwzględnieniem własnych możliwości wykonawczych                                                                          | • <a href="#">K_W02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> <li>• Wyznaczenie samodzielnego doboru repertuaru w zakresie podanych warunków zaliczenia</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| na bazie doświadczeń związanych ze studiami pierwszego stopnia potrafi wykazywać się umiejętnością budowania i poszerzania repertuaru fortepianowego w zakresie swoich możliwości wykonawczych | • <a href="#">K_U04</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul>                                                                                                | • Ćwiczenia |
| posiada podstawową umiejętność odczytania i opanowania pamięciowego utworów fortepianowych ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci muzycznej                                          | • <a href="#">K_U12</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul>                                                                                                | • Ćwiczenia |
| zna techniki pokonywania problemów wykonawczych w zakresie realizowanego repertuaru fortepianowego                                                                                             | • <a href="#">K_U13</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul>                                                                                                | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Formą zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie z oceną. Jego podstawą jest zaprezentowanie przed nauczycielem wyznaczonego materiału, obejmującego: a/ utwory zadane przez pedagoga i opracowywane pod jego kierunkiem, b/ utwór przeznaczony do samodzielnego przygotowania c/ utwór zaprezentowany w warunkach gry publicznej.

## Literatura podstawowa

*Etiudy* – zbiory etiid B. Bertiniego, V. Duvernoya, L.Schytte, H.Lemoina, H. Berensa,

K. Czerneho, St.Hellera, A. Loeschorna itp.

*Utwory polifoniczne* – „Wybór utworów z XVII i XVIII w.”/ wyd. PWM /,

J.S.Bach – „ Łatwe utwory”, „Drobne utwory”, „Małe preludia”,

„Inwencje dwugłosowe”, „Suity francuskie ” ; G.F.Haendel „Utwo-

ry wybrane / wyd. PWM / itp.

*Formy klasyczne* – wybory sonatin -opr. Hoffmann-Rieger, S.Raube /wyd.PWM / ; W.A.Mozart – /wyd. Peters/;

L. van Beethoven – Łatwe wariacje, Ronda, Sonatiny, Sonaty

*Utwory dowolne* – Czytanki muzyczne z I-IV / wyd.PWM /; R.Schumann, P.Czajkowski - Al-

bum dla młodzieży; Łatwe utwory kompozytorów polskich – F.Chopina, K.Szy-

manowskiego, J.Garści, W.Lutosławskiego, W.Kilara /wyd. PWM /, wybrane utwory F.Mendelssohna, S.Prokofiewa, D.Kabalewskiego, E.Griega, Fr.Schuberta .F.Chopina itp.

*Akompaniamenty* : Utwory zaproponowane przez studentów, oraz akompaniamenty do utworów z różnych epok na głos, skrzypce, obój, fagot, flet, trąbkę, itp.,duety fortepianowe –na cztery ręce, dwa fortepiany

PODANĄ LITERATURĘ NALEŻY TRAKTOWAĆ JAKO PRZYKŁADOWĄ!

## Literatura uzupełniająca

A. Foldes ABC pianisty, PWM, Kraków ,1966

Sonatiny wiedeńskie , Sonaty ; J.Haydn-Sonaty, Drobne utwory

W. Chmielowska – Z zagadnień nauczania gry na fortepianie, PWM, Kraków, 1971,

H. Neuhaus „Sztuka pianistyczna” PWM, Kraków 1970,

G. Sandor „O grze na fortepianie-gest, wyraz ,dźwięk” , PWN, Warszawa 1994

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Bartłomiej Stankowiak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-01-2017 12:55)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ